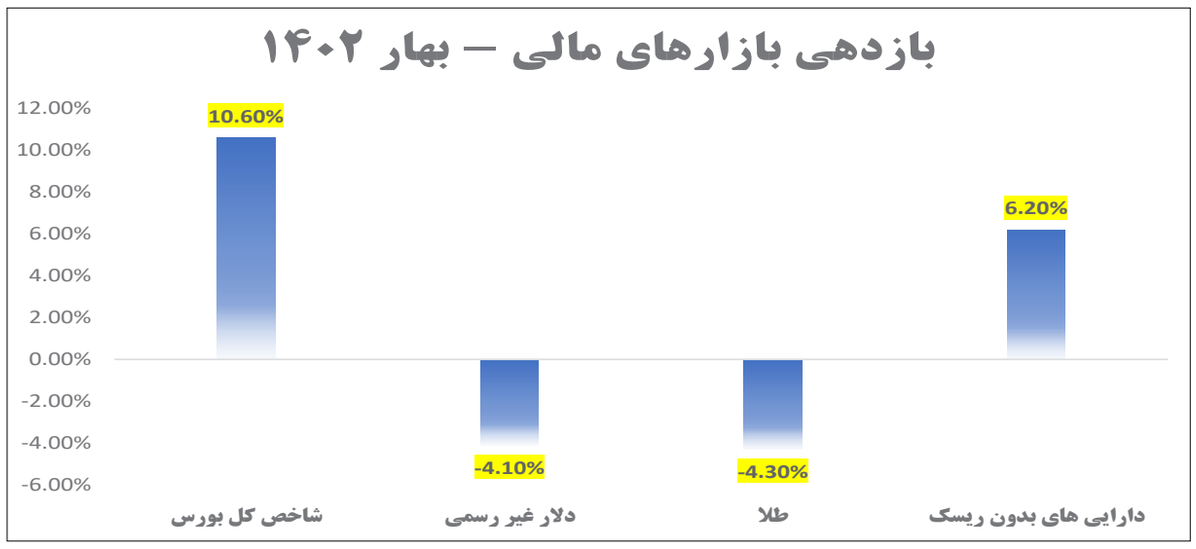

بازار سهام در صدر بازدهی فصل بهار

قیمت دلار و طلا از ابتدای سال‌جاری بیش از ۴ درصد افت داشته است

بازار سرمایه

سعید رشیدی‌نوبندگانی
روزنامه نگار

در پایان معاملات روز چهارشنبه، بازارهای مالی ایران آخرین روز خود را در فصل بهار ۱۴۰۲ به پایان رساندند و فعالان بازار برای تخمین بازدهی خود در سه ماهه اول سال دست به‌کار شدند.

مقایسه آمار بازدهی بازارهای ارز، طلا، سهام و دارایی‌های بدون ریسک نشان می‌دهد، بازار سهام توانسته با ثبت بازدهی ۱۰٫۶ درصدی بالاترین بازدهی را برای سرمایه‌گذاران به ارمغان آورد. همچنین طی سه ماه گذشته میانگین نرخ بهره بدون ریسک دارایی‌هایی مانند اوراق بدهی، اخزا، واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت و سپرده بانکی در حدود ۲۵ درصد سالانه باقی ماند تا بازدهی اسمی این دارایی‌ها (بدون احتساب سود مرکب) به حدود ۶٫۲ درصد برسد و این بازار نیز در رده دوم پربازده‌ترین بازارهای پولی و مالی ایران قرار گیرد. با وجود این نگاهی به روند قیمت‌ها در بازارهای کالایی، طلا و ارز نشان می‌دهد، فعالان این بازارها فصل بهار سال‌جاری را با بازدهی منفی به پایان رسانده‌اند.

به این ترتیب، قیمت‌های دو بازار طلا و ارز در پایان فصل بهار بیش از ۴ درصد پایین‌تر از ابتدای سال ۱۴۰۲ بود و سرمایه‌گذارانی که در ۹۰ روز گذشته اقدام به خرید طلا و دلار کردند با زیان روبه‌رو شدند.

آمار معاملات نشان می‌دهد، روند نزولی قیمت‌ها در خرداد ماه با شدت بیشتری روبه‌رو شده است و زیان معامله‌گران دلار و طلا در خردادماه به بالاتر از ۹ درصد نیز می‌رسد.

۸۸ درصد بازار سهام افزایش قیمت داشت

هرچند شاخص کل بورس در معاملات خردادماه روند نزولی به خود گرفت، اما در مجموع عملکرد سه ماهه گذشته بازدهی این شاخص در حدود ۱۰٫۶ درصد، مثبت شد و با افزایش ارتفاع ۲۳۱ هزار واحدی نسبت به ابتدای سال، در محدوده ۲ میلیون و ۱۷۲ هزار واحد فصل بهار را وداع گفت.

فارغ از تغییرات شاخص کل، بررسی تغییرات قیمت نمادهای فعال در دو بازار بورس و فرابورس نشان می‌دهد، از ۷۱۵ نماد فعال در این بازارها تنها قیمت ۷۷ نماد نسبت به ابتدای سال کاهش یافته و ۶۳۸ نماد (معادل ۸۸ درصد از نمادهای بررسی شده) طی این مدت رشد قیمت داشته‌اند.

به گواه آمار، طی سه ماهه بهار رشد قیمت ۱۳۸ نماد بالاتر از ۵۰ درصد بوده است. همچنین بازدهی ۲۹۱ نماد بین ۲۰ تا ۴۹ درصد قرار گرفته است. در طرف مقابل نیز تنها ۵ نماد بین ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش قیمت داشته‌اند و کاهش قیمت ۱۵ نماد نیز بالاتر از ۱۰ درصد بوده است.

در بین گروه‌های بازار نیز انبوه‌سازی با ۶۹ درصد، سایر مواد معدنی با ۵۰ درصد، محصولات لبنی با ۴۸ درصد و لیزینگ‌ها با ۴۰ درصد بالاترین رشد قیمت را داشته‌اند و فلزات گرانبهای غیرآهن، کانی‌های فلزی و واسطه‌گری‌های مالی سه گروهی بودند که ارزش آنها در مجموع کاهش یافته است.

بازدهی دارایی‌های بدون ریسک دوم شد؟

بررسی آمار نشان می‌دهد طی سه ماه گذشته میانگین نرخ بهره دارایی‌های بدون ریسک مانند سپرده بانکی، واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت، اخزا و انواع اوراق بدهی و مشارکت، در محدوده ۲۵ درصد باقی ماند. این موضوع باعث شد در مجموع سه ماهه فصل بهار سال‌جاری سرمایه‌گذاران در این بازار به طور اسمی بیش از ۶٫۲ درصد سود دریافت کنند. رقمی که با احتساب سود مرکب آن به محدوده ۷٫۱ درصد نیز می‌رسد.

مورد جالب توجه در مورد دارایی‌های بدون ریسک این است که علی‌رغم منفی شدن تمامی بازارهای کالایی و مالی در خردادماه، بازدهی این بازار مثبت ماند و سرمایه‌گذاران ریسک‌گریز توانستند به عنوان برندگان اصلی بازارهای مالی خردادماه شناخته شوند.

دارایی‌های بدون ریسک، معمولاً توسط افرادی که نمی‌خواهند در سرمایه‌گذاری‌های خود با ریسک خاصی روبه‌رو شوند، انتخاب می‌شود.

دلاربازان باختند؛ رنگ طلا قرمز شد

بازار ارز که در ماه‌های پایانی سال گذشته با یک رشد جهشی روبه‌رو شده بود، در سال‌جاری بخش قابل توجهی از بازدهی خود را از دست داد. روند نزولی دلار که در پی موفقیت‌های تیم اقتصادی دولت در بازارگشایی کالاهای ایرانی در جهان و ایجاد راه‌های جدید و کم‌هزینه برای رشد تجارت با کشورهای هم‌پیمان اتفاق افتاد، در خردادماه با شدت بیشتری پیگیری شد تا نرخ دلار غیررسمی حتی از ابتدای سال‌جاری نیز بیش از ۴ درصد پایین‌تر رود. نرخ دلار در مرکز مبادله نیز تا پایان خردادماه یک روند نزولی کم شیب را در پیش داشت و به عدد ۴۱ هزار تومان رسید.

بازار سکه و طلا نیز متأثر از کاهش قیمت ارز و کاهش قیمت طلا در بازارهای جهانی روند نزولی به خود گرفت و ریزش قیمت‌ها در این بازار حتی بالاتر از بازار ارز بود.

به گفته کارشناسان، فعالان دو بازار ارز و طلا بازندگان اصلی بازارهای مالی ایران بودند.

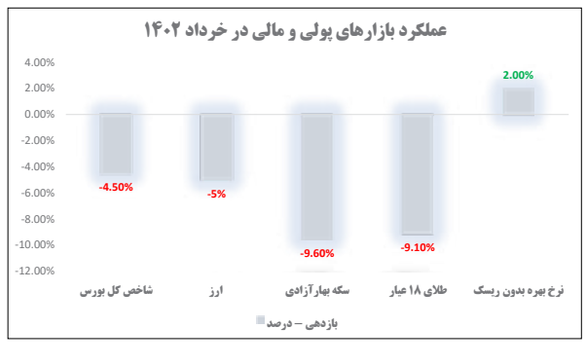

احیای تجارت با همسایگان؛ هدفی که محقق شد

بازار ۳۰۰ میلیارد دلاری اوراسیا چشم انتظار تجار ایرانی

تجارت

گروه اقتصادی
eghtesad@irannewspaper.com

از همان آغاز شروع به کار دولت سیزدهم، رئیس‌جمهور اولویت توسعه تجارت کشور را همسایگان عنوان کرد و در سخنرانی‌ها و دیدارهای خود با مقامات کشورها بر افزایش تجارت با کشورهای هم مرز ایران تأکید کرد و آن را جزو اولویت‌های کاری دولت جدید برشمرد.

فرصتی بزرگ برای گذر از بحران

ایران با ۱۵ کشور مرزهای زمینی و دریایی دارد که شامل پاکستان، افغانستان، ترکمنستان، روسیه، قزاقستان، جمهوری آذربایجان، ارمنستان، ترکیه، عراق، کویت، عربستان، قطر، بحرین، امارات متحده عربی و عمان می‌شود. این اقدام فرصتی بزرگ برای گذر از بحران‌های آغازین دولت را فراهم می‌کرد و استفاده از ظرفیت‌های صادراتی می‌توانست در زمینه اشتغال و تعادل در قیمت‌ها تأثیر بگذارد و دولت می‌توانست ارز مورد نیاز کشور را تأمین کند و به رشد اقتصادی برسد.

البته تحقق نگاه دولت سیزدهم به منظور استفاده بیشتر از ظرفیت تجاری همسایگان، به نوع تعاملات روابط بین‌المللی با همسایگان وابسته است تا با حل مشکلات روابط سیاسی در منطقه بویژه کشورهای عربی راه همکاری با کشورهای دیگر نیز تسهیل شود.

گشودن دروازه‌های جهان

سازمان همکاری شانگهای هشت عضو اصلی شامل کشورهای هند، قزاقستان، چین، قرقیزستان، پاکستان، روسیه، تاجیکستان و ازبکستان داشت که ایران نیز از ۲۶ شهریورماه ۱۴۰۰ در بیست و یکمین اجلاس سران این سازمان به عنوان نهمین عضو رسمی معرفی شد؛ عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای، فارغ از موضوع سیاسی و امنیتی، نقش اقتصادی این سازمان در منطقه را بسیار پررنگ کرد. این سازمان که از نظر فعالان اقتصادی به عنوان قدرت اقتصادی جهانی و منطقه‌ای شناخته می‌شود، توانست فرصت‌های خوبی را برای توسعه مبادلات تجاری و افزایش صادرات برای ایران فراهم کند؛ زیرا مسیر مبادلات تجاری با کشورهای عضو تسهیل شد و دولت سیزدهم را به هدف گسترش روابط با همسایگان نزدیک‌تر کرد. توسعه تعاملات با اعضای سازمان همکاری شانگهای، فرصتی بی‌نظیر برای افزایش چندین برابری صادرات غیرنفتی و بهبود شرایط اقتصادی در اختیار کشور قرار داد؛ زیرا با توجه به موقعیت جغرافیایی استثنایی ایران می‌توانیم بهترین بهره‌برداری را برای توسعه ارتباطات داشته باشیم.

مقصدی دیگر در راستای اهداف دولت

در روزهای پایانی اسفندماه سال ۱۴۰۱ خبر توافق ایران و عربستان با واسطه‌گری چین برای احیای روابط منتشر شد که زمینه را برای خط مشی جدید در روابط ایران با کشورهای همسایه ایجاد کرد تا در سال جدید یکی دیگر از اهداف دولت سیزدهم به ثمر بنشیند.

شناخت اقتصاد عربستان، این کشور را به بازاری مهم در همسایگی تبدیل کرده است. مطابق چشم‌اندازها ظرفیت تجاری ایران و عربستان نزدیک به سه میلیارد دلار است که با برنامه‌ریزی می‌توانیم تا دو سال آینده از سهم خود از کل تجارت این کشور بهره‌مند شویم که این امر جهش بزرگی را در اقتصاد کشور به وجود می‌آورد. بر اساس اعلام گمرک، در سال ۹۱ کل تجارت ایران و عربستان ۱۸۵ میلیون دلار بود که این رقم در سال ۹۲ با کاهش سطح مبادلات کالایی به ۱۳۵ میلیون دلار رسید و سال ۹۳ نیز ۱۴۹ میلیون دلار مبادله بین دو کشور انجام شد. بیشترین ارزش دلاری حجم تجارت ایران و عربستان، در سال ۹۴ یک سال پیش از قطع روابط تجاری این دو کشور ثبت شده است که کل تجارت به ۲۱۲ میلیون دلار رسید و پس از آن به مدت هفت سال هیچ مراوده‌ای بین طرفین وجود نداشت.

دروازه‌ای دیگر برای گذر از تحریم‌ها

دستیابی به توافقنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا از همان آغاز سکانداری دولت سیزدهم جزو مهم‌ترین اهداف قرار گرفت و مذاکرات در این زمینه با سرعت انجام شد تا در کوتاه‌ترین زمان، از تجارت ترجیحی عبور کرده و بتوانیم با در نظر گرفتن بسیاری از تسهیلات و فراهم کردن زیرساخت‌ها، صادرات و واردات میان کشورهای عضو را افزایش دهیم. این توافق نه‌تنها بازاری ۱۸۵ میلیون نفری را در اختیار ایران می‌گذارد، بلکه می‌تواند دروازه‌ای بزرگ به کشورهای اروپایی را روی ایران بگشاید تا با استفاده از تسهیلات اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، صادراتی فراگیر را در جهان از این مسیر به دست آورد. روسیه، قزاقستان، بلاروس، ارمنستان و قرقیزستان، پنج کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا بازاری بیش از ۳۰۰ میلیارد دلاری دارند که می‌تواند تأثیر چشمگیری بر آمار تجاری ایران بگذارد و با توجه به روابط مناسبی که ایران با همسایگان خود برقرار کرده است، دستاوردهای چشمگیری را می‌تواند به همراه داشته باشد.

روند مطلوب تجارت با همسایگان

بر این اساس، از اول شهریور تا پایان بهمن سال ۱۴۰۰ صادرات به همسایگان به ۴۴ میلیون و ۵۲۹ هزار و ۱۸۵ تن به ارزش ۱۵ میلیارد و ۶۷ میلیون و ۲۴۴ هزار و ۶۲۵ دلار رسید که حاکی از رشد ۴۴ درصدی در وزن و ۴۸ درصدی در ارزش در دولت سیزدهم بود و همچنین در این مدت ۱۴ میلیون و ۱۷۰ هزار و ۳۴۸ دلار به ارزش ۱۴ میلیارد و ۵۰۲ میلیون و ۱۷۴ هزار و ۴۳۰ دلار واردات انجام شد که در مقایسه با پنج ماهه نخست سال ۳۴ درصد در وزن و ۴۷ درصد در ارزش رشد رخ داده است. سال ۱۴۰۱ کل تجارت با همسایگان به ۸۸ میلیون و ۱۵۳هزار و ۴۶۴ تن کالا به ارزش ۵۳ میلیارد و ۳۶۴ میلیون و ۶۸۰ هزار دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۶ درصد رشد داشت و سهم صادرات ۶۸ میلیون و ۸۰۲ هزار تن کالا به ارزش ۲۷ میلیارد و ۹۴۲ میلیون و ۴۳۳ هزار دلار با رشد ۲۰ درصدی بود و سهم واردات به ۱۹ میلیون و ۳۵۲ هزار تن کالا به ارزش ۲۵ میلیارد و ۴۲۲ میلیون و ۲۴۶ هزار و ۵۹۵ دلار با رشد ۱۲ درصدی رسید.

در دو ماهه نخست امسال ۱۳ میلیون و ۱۴۷ هزار و ۸۴۰ تن کالا به ارزش هفت میلیارد و ۴۶۵ میلیون و ۷۲۸ هزار و ۲۹۳ دلار بین ایران و کشورهای همسایه تبادل شد که این میزان، سهم ۵۱ درصدی در وزن و ۴۸.۳ درصدی در ارزش کل تجارت غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده است.

از ۲۱ میلیون تن کالای صادر شده از کشور در دو ماهه نخست امسال به ارزش هفت میلیارد و ۵۱۳ میلیون دلار، ۱۰ میلیون و ۱۵۹ هزار تن کالا به ارزش سه میلیارد و ۷۳۴ میلیون و ۷۷۸ هزار و ۶۷ دلار به کشورهای همسایه صادر شده که همسایگان سهم ۴۸.۴ درصدی از وزن و ۵۰ درصدی از ارزش کل صادرات را به خود اختصاص داده‌اند که با وجود عدم تغییر در وزن، ۱۷ درصد ارزش کالاهای صادره نسبت به مدت مشابه کاهش یافته است.

در واردات دو ماهه از کشورهای همسایه نیز از مجموع چهار میلیون و ۷۳۲ هزار تن کالای وارد شده به کشور به ارزش هفت میلیارد و ۹۴۱ میلیون دلار، دو میلیون و ۹۸۹ هزار تن کالا به ارزش سه میلیارد و ۷۳۱ میلیون دلار از کشورهای همسایه بوده که این میزان ۶۳ درصد وزن و ۴۷ درصد ارزش کل واردات کشور در این دو ماه اخیر بوده که نسبت به مدت مشابه با کاهش ۲ درصدی همراه بوده است.

از اول شهریور تا پایان بهمن سال ۱۴۰۰ صادرات به همسایگان به ۴۴ میلیون و ۵۲۹ هزار و ۱۸۵ تن به ارزش ۱۵ میلیارد و ۶۷ میلیون و ۲۴۴ هزار و ۶۲۵ دلار رسید که حاکی از رشد ۴۴ درصدی در وزن و ۴۸ درصدی در ارزش در دولت سیزدهم بود

بنگاه

کامبیزناظریان
مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ

رصدخانه شبکه آب

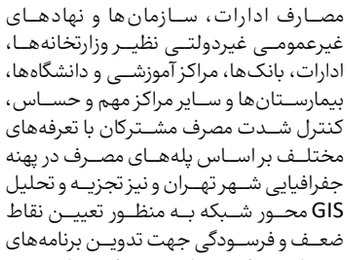

در آستانه هفته صرفه‌جویی و مدیریت مصرف آب و برق با حضور وزیر نیرو و مقامات عالی صنعت برق کشور از رصدخانه شبکه برق و انرژی و مرکز راهبری و پایش هوشمند شبکه برق مشترکان شهر تهران رونمایی شد.

با توجه به سهم قابل توجه شهر تهران در مصرف انرژی کشور، پایش و کنترل رفتار مصرف و شدت انرژی به تفکیک نوع کاربری در استفاده صحیح از منابع انرژی در این کلانشهر ضرورت خواهد داشت.

بر همین اساس رصدخانه شبکه برق و انرژی شهر تهران برای نخستین‌بار در کشور با حضور مقام عالی وزارت و جمعی از مقامات عالی صنعت برق در شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ، راه‌اندازی شد.

از مهم‌ترین شاخص‌های اصلی این رصدخانه می‌توان به کنترل و رصد انرژی تحویلی به صورت برخط و تحلیل تغییرات مصرف، پایش انرژی شهر تهران از طریق کنتورهای هوشمند به‌صورت لحظه‌ای، پایش و کنترل مصارف ادارات، سازمان‌ها و نهادهای غیرعمومی غیردولتی نظیر وزارتخانه‌ها، ادارات، بانک‌ها، مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها، بیمارستان‌ها و سایر مراکز مهم و حساس، کنترل شدت مصرف مشترکان با تعرفه‌های مختلف بر اساس پله‌های مصرف در پهنه جغرافیایی شهر تهران و نیز تجزیه و تحلیل GIS محور شبکه به منظور تعیین نقاط ضعف و فرسودگی جهت تدوین برنامه‌های نوسازی شبکه فشار متوسط و فشار ضعیف اشاره کرد.

همچنین تحلیل ریسک خرابی تجهیزات توزیع بر اساس شاخص‌های طول عمر، بارگذاری و شرایط بهره‌برداری و نمایش مکان‌محور، تحلیل بار در محدوده تغذیه هر یک از پست‌های فوق توزیع جهت برنامه‌ریزی‌های بلندمدت شبکه و پیشنهاد توسعه ظرفیت پست‌های فوق توزیع بر اساس نیاز بار، پهنه‌بندی مخاطرات طبیعی نظیر زلزله و شناسایی تجهیزات در معرض خطر، پایش پارامترهای اساسی برق تحویلی به مشترکان از جمله ولتاژ و ضریب توان به کمک لوازم اندازه‌گیری مشترکان به صورت مکان‌محور، انجام مطالعات مختلف شبکه شامل پخش بار و اتصال کوتاه شبکه، بررسی و شناسایی شبکه از دیدگاه پارامترهای مختلف نظیر ولتاژ، بارتجهیزات و غیره به همراه امکان نمایش شبکه بر اساس ویژگی‌های مورد نظر، کنترل برنامه‌های توسعه و بازسازی شبکه بر اساس شاخص‌های استاندارد و مکان‌محور از دیگر منافع حاصل از این مرکز است.

همزمان این شرکت به منظور ارائه خدمات در کوتاه‌ترین زمان ممکن به مشترکان برق شهر تهران با به‌کارگیری فناوری‌های نوین نرم‌افزاری و استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان، اقدام به راه‌اندازی و بهره‌برداری از مرکز راهبری و پایش هوشمند شبکه برق مشترکان نیز برای نخستین بار در کشور کرده است.

از مهم‌ترین شاخص‌های اصلی این مرکز می‌توان به شناسایی و مدیریت هوشمند موقعیت مکانی تماس‌ها و درخواست‌های مشترکان، تعامل دوسویه با مخاطبان از زمان ثبت اطلاعات تا زمان انجام درخواست، کنترل پایداری برق مراکز حساس و اولویت‌دار، توسعه درگاه‌های ارتباطی مشترکان با راه‌اندازی وب‌سایت، اپلیکیشن برق‌من و کد دستوری (#۱۲۱*۵۰۰*)، تشخیص و مدیریت شرایط بحرانی با استفاده از چگالی تماس‌های ورودی و نیزکاهش مدت زمان رفع حادثه با تشخیص دقیق موقعیت مکانی خطا و هدایت گروه‌های عملیاتی به محل وقوع نام برد.

پایش هوشمند شبکه روشنایی معابر بزرگراهی شهر تهران، مدیریت هوشمند ناوگان خودرویی و ارجاع درخواست‌های وارده به مناسب‌ترین اکیپ عملیاتی، افزایش بهره‌وری با استفاده بهینه از تجهیزات و تأسیسات شبکه در راستای مدیریت دارایی‌ها وکنترل صحت ارائه خدمات به مشترکان از طریق سیستم بازخورد و نظرسنجی از دیگر مزایای فعالیت این مرکز است.

بدون شک بهره‌برداری از این دو مرکز که با حضور مقام عالی وزارت و مقامات صنعت برق کشور آغاز شد، گامی بلند در راستای توسعه و بهبود ارائه خدمات و کسب رضایت بیش از پیش شهروندان تهرانی است و ما در خانواده بزرگ شرکت توزیع نیروی برق تهران‌بزرگ متعهدیم همواره با افتخار در مسیر خدمت خالصانه به هم‌میهنان خود و تحقق شعار راستین شرکت مردمی شرکت پیشرو در سایه توجهات حضرت ولی‌عصر(عج) و راهنمایی‌های مقام معظم رهبری مدظله‌العالی گام برداریم.